

ІЄРАРХІЧНА СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА ЦЕНТРАМИ ВИТРАТ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Верига Ю.А., к.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка

Коба О.В., к.т.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту Полтавського
національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

Миронова Ю.Ю., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Полтавського
національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

Вступ

Ефективність діяльності будь-якого підприємства прямо залежить від якості обліково-інформаційного забезпечення. Надійність облікових даних – запорука прийняття виважених і своєчасних рішень на всіх ієрархічних рівнях управління суб'єкта господарювання.

Різноманітність і великий обсяг господарських операцій, які здійснюються на сучасному машинобудівному підприємстві, ускладнюють контроль за ними. У таких умовах виникає необхідність розділити організацію на окремі сегменти й дозволити відповідальним особам діяти самостійно, надаючи їм ступінь незалежності через делегування повноважень, з метою формування внутрішньої звітності. На підставі інформації за центрами відповідальності та центрами витрат будується система контролю діяльності машинобудівного підприємства в цілому.

Правильно організований порядок формування та подання звітності за центрами відповідальності надає інформацію, необхідну для розставлення пріоритетів у діяльності підприємства та планування, створює базу для оцінки перспективності можливостей, що відкриваються, і забезпечує контроль за виконанням прийнятих рішень. Саме тому розроблення алгоритму формування внутрішньої звітності за ієрархічною

системою центрів відповідальності у розрізі контрольованих витрат на підприємствах машинобудівного комплексу є актуальним завдання.

Теоретичні основи формування внутрішньої (управлінської) звітності висвітлено у працях багатьох науковців, зокрема: Бачинського В.І. [1], Безверхого К.В. [2], Гуцаленко Л.В. [3], Друрі К. [4], Дикаревої Х.Л. [5], Земи Ю.П. [6], Іванченкової Л.В., Ткачук Г.О. [7], Іщенко Я.П. [8], Зубаревої С.А., [9], Колос І.В. [10], Король С.Я. [11], Корягін М.В., Куцик П.О. [12, 13], Лемещук А.В., Душкевич В.Г [14], Матюхи М.М. [15], Мервенецької М.Ф. [16], Нагірської К.Є. [17, 18], Нападовської Л.В. [19], Палія В.Ф. [20], Пушкаря М.С. [21], Пінчук Т.А., Шрам Т.В., Ісакова В.Є. [22], Позов А.Х. [23], Робакової Л.П. [24], Савчук В.П., Вінниченко М.М. [25], Скрипник М.І., Григоревської О.О. [26], Хаймьонової Н.С. [27].

Так, у роботах Бачинського В.І. та Гуцаленко Л.В. визначено проблеми формування внутрішньої звітності у сучасних умовах і з'ясовано перспективні напрямки її удосконалення [1, 3].

Палій В.Ф. відзначає недоліки та переваги застосування інформації внутрішньої звітності промислових підприємств [20].

Порядок формування внутрішньої звітності про витрати у відповідності до вимог корпоративного управління розглянуто у роботі Іщенко Я.П. [8]. На думку автора, основною вимогою при постановці ефективної внутрішньої звітності в системі центрів витрат (відповідальності) є єдиний підхід, тобто звіти повинні бути систематизовані, а їх форми і методи - відображені в обліковій політиці. Така звітність дасть змогу ідентифікувати центр витрат (відповідальності), систему показників та можливість зведення даних на рівні підприємства.

Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О. [7] присвятили свою роботу спробі систематизувати звітну внутрішню інформацію, яку з метою оперативного, поточного та стратегічного управління, контролю та планування мають

використовувати промислові підприємства. Однак вони визнають, що в організації внутрішньогосподарської (управлінської) звітності все ще існують певні недоліки, пов'язані із недостатнім рівнем обізнаності управлінців з питань інформативності обліково-аналітичної системи підприємства (системи обліку, аналізу та контролю); неузгодженістю показників різних форм внутрішньогосподарської звітності; відсутністю зовнішньої регламентації; чіткої облікової політики щодо змісту внутрішньої звітності; методичного забезпечення формування управлінської звітності, чітких принципів корпоративної політики щодо мети та завдань оперативного та поточного управління.

Останні розкриті в роботах Мервенецької М.Ф. [16], Куцик П.О. [13], Скрипник М.І. [26]. Так, Скрипник М.І., узагальнюючи погляди науковців формулює наступні принципи формування управлінської звітності: подання даних у формі порівняння; відповідність управлінським завданням (адресність і достатність), зрозумілість; достовірність і точність; своєчасність (оперативність) подання, частота звітності; зв'язок з обов'язковими формами звітності; гнучкість, ініціативність; значний зворотний зв'язок; корисність; достатня економічність; одноманітність

Загальні організаційні підходи до формування управлінської звітності розглянуто у роботах Колос І.В. [10], Матюхи М.М. [15] та Король С.Я. [11]. Здебільшого автори виділяють такі етапи формування управлінської звітності: визначення головної мети та постановка завдань управлінської звітності; визначення складу, структури, форм та термінів подання управлінської звітності; визначення взаємозв'язку структури показників фінансової, податкової, статистичної та іншої звітності зі структурою додаткових показників управлінської звітності; консолідація управлінської звітності; визначення та відображення показників ефективності в управлінській звітності; контроль і аналіз виконання завдань управлінської звітності.

Основними проблемними питаннями розвитку системи внутрішньої управлінської звітності Корягін М.В. та Куцик П.О [12] називають: розробку стандартизованих форм та форматів внутрішньої управлінської звітності; визначення суб'єктів, відповідальних за процес складання і подачі внутрішньої управлінської звітності; обмежена часова орієнтація інформації управлінської звітності; налагодження взаємозв'язку системи внутрішньої управлінської звітності з аналітичною системою підприємства.

Узагальнюючи, можна відзначити, що потреби управління машинобудівним підприємством вимагають стандартизації інформації на рівні конкретного суб'єкта господарювання, тобто створення внутрішньофірмових стандартів управлінського обліку. Цьому має сприяти розроблення поетапного порядку формування внутрішньої звітності за ієрархічною системою центрів витрат машинобудівного підприємства в розрізі контрольованих витрат.

Основна частина

Важливим елементом системи управлінського обліку суб'єкта господарювання є облік за центрами відповідальності, який представляє собою систему збирання, відображення та групування інформації про діяльність окремих структурних підрозділів підприємства (центрів відповідальності). Центри відповідальності визначаються індивідуально, в залежності від розміру підприємства, виду промислового виробництва, характеру технологічних процесів і організаційної структури.

Інформація про результати діяльності кожного центру відповідальності періодично узагальнюється у звіті, який складають менеджери, тим самим повідомляючи керівництво про відхилення від кошторисів на закріплених за ними ділянках [3].

Звіт центру відповідальності – це звіт, що містить показники діяльності, контрольовані персоналом відповідного центру. Більшість

інформації, наведеної в такому звіті, виражена в грошовому вимірнику, але до звіту також можуть включати негрошові (нефінансові) показники. Звіт центру відповідальності використовується керівником самого центру для планування, контролю та прийняття управлінських рішень. Вище керівництво на підставі даних такого звіту оцінює діяльність кожного підрозділу та його керівника. При цьому важливо розрізняти результати діяльності керівника та економічні результати діяльності.

Основною метою формування показників звіту є забезпечення керівництва компанії інформацією, необхідною для прийняття рішень та ефективного управління. При цьому сформована звітність за центрами вирішує – такі завдання:

- показує результати роботи окремих сегментів (види діяльності, групи товарів або інші елементи залежно від специфіки бізнесу) незалежно від того, як ці сегменти розподілені між юридичними особами, що входять у компанію;

- надає можливість здійснювати контроль над витратами шляхом їх обліку за видами і центрами відповідальності;

- дозволяє формувати беззбитковий портфель товарної продукції та послуг;

- сприяє здійсненню моніторингу доходів і витрат підприємства в певному розрізі та виявляє загальні тенденції;

- забезпечує планування та контролює виконання бюджету як окремими центрами відповідальності, так і компанією в цілому;

- залежно від системи збору даних дозволяє проводити оцінку діяльності компанії не тільки за фінансовими, а й за якісними показниками та показниками оцінки привабливості компанії для покупців і показниками оцінки діяльності менеджерів.

Результати діяльності керівника характеризують його здатність забезпечувати повсякденне ефективне управління процесами, що

перебувають під його контролем. Економічні результати діяльності характеризують успішність діяльності підрозділу як економічної одиниці. Для оцінки діяльності керівника та його підрозділу нерідко застосовують різні показники, які враховують відмінності в цілях оцінювання. Враховуючи відмінності в оцінках діяльності підрозділу та його керівника, на практиці застосовують два підходи до звітності центрів відповідальності.

Перший підхід передбачає складання одного звіту центру відповідальності, в якому окремо відображені контрольовані й неконтрольовані витрати та доходи.

Другий підхід означає застосування двох окремих звітів. В одному наводяться всі витрати та доходи підрозділу, а в другому – лише витрати й доходи, контрольовані керівником цього підрозділу [4].

Звіти центрів відповідальності, як правило, складаються щомісяця і містять порівняння фактичних і бюджетних показників. З метою оперативного контролю керівнику центру відповідальності слід виявляти та вивчати значні відхилення від бюджету до їх включення до звіту, визначати їх причини і вносити необхідні корективи. На момент отримання звіту центру відповідальності вищим керівником мають бути враховані причини, що призвели до відхилень або надані пояснення, чому ці проблеми не були або не можуть бути розв'язані.

Звіти центрів відповідальності середнього та нижчого рівня, як правило, містять порівняння фактичних результатів з показниками гнучкого бюджету. Це дає змогу оцінити ефективність та результативність діяльності менеджерів. Поряд з тим, вище керівництво може отримувати звіти, в яких фактичні результати порівнюються з показниками генерального бюджету, що дозволяє повніше оцінити відхилення фактичних результатів від очікуваних обсягу, асортименту, витрат і цін.

Особлива увага приділяється змісту контрольних звітів, зокрема, ступеню деталізації даних. Рівень деталізації інформації у звітах для менеджерів різних рівнів визначається з урахуванням конкретних умов. Формат звітів і особливо їх зміст залежить від особливостей центру відповідальності та показників їх оцінювання. У загальному вигляді чим нижчий рівень керівників у службовій ієрархії, тим детальнішими повинні бути складені для них звіти, тоді їх реакція буде більш дієвою. І навпаки, чим вищий рівень відповідальності менеджера, тим більш стислою й узагальненою має бути інформація. Тобто, дані звітів центрів відповідальності середнього рівня узагальнюють результати діяльності підпорядкованих їм підрозділів. У свою чергу, звіт центру відповідальності найвищого рівня узагальнює результати діяльності всіх підпорядкованих йому центрів відповідальності.

Така ієрархічна підпорядкованість нагадує своєрідну піраміду відповідальності, в якій звіт нижчого центру відповідальності послідовно включається до звіту вищого центру відповідальності.

Основним завданням формування внутрішньої звітності на підприємствах машинобудування є представлення даних про відхилення від встановлених норм, своєчасне виявлення таких відхилень і причин їх виникнення та оперативне виправлення ситуації. Для вирішення цього завдання пропонується розроблений авторами поетапний порядок формування внутрішньої звітності на машинобудівних підприємствах, апробований у структурних підрозділах ПАТ «Полтавський машинобудівний завод».

На першому етапі для детального визначення завдань, які вирішують менеджери на рівнях управління, та виявлення інформаційних потреб, які залежать від повноважень щодо прийняття конкретних управлінських рішень формуються інформаційні карти, що містять потрібну для використання інформацію за різними підрозділами.

Далі розробляється графік документообігу, в якому передбачаються виконавці вихідної інформації, терміни, періодичність підготовки та подання форм внутрішньої звітності й відповідальних за це осіб.

Облік відповідальності здійснюється на основі звітності, що складається у чітко визначені терміни. Ця звітність містить інформацію про відхилення від кошторису фактичних показників, за які відповідає керівник конкретного центру.

Другий етап передбачає подання передбачених форм звітності керівниками виробничих підрозділів за ієрархічною системою. Основу обліку відповідальності становить принцип контрольованості, що означає включення до сфери відповідальності менеджера конкретного центру відповідальності тільки тих ділянок діяльності, на які він може реально вплинути. Цей принцип може бути забезпечений шляхом усунення зі звіту неконтрольованих статей і уточнення сфери, за яку відповідає менеджер, або обчислення впливу неконтрольованих ділянок, що дозволяє у звітах показати різницю між контрольованими і неконтрольованими статтями.

На практиці застосування принципу контрольованості здійснити важко, оскільки багато сфер діяльності не можуть бути чітко поділені на контрольовані і неконтрольовані. Вони, як правило, є частково контрольованими. В ідеалі звіти, які подаються керівникам підзвітними центрами відповідальності, повинні були б містити тільки ті показники, які прямо і повністю підконтрольні центру відповідальності. Але на практиці у звітах завжди є статті, на які відповідальні особи не можуть впливати таким чином, щоб ними управляти, або ж управління якими є сумнівним.

Визначати рівень деталізації інформації у звітах для менеджерів різних рівнів необхідно з урахуванням наступних принципів:

1. Інформація у звітах, які подаються для вищих рівнів управління, повинна бути стислою, узагальненою і стосуватися результатів центрів відповідальності, про які менеджер центру доповідає своєму керівнику.

2. Звіти повинні містити інформацію про заплановані та фактичні показники, а також відхилення від гнучкого бюджету з урахуванням сприятливих та несприятливих (позитивних і негативних) відхилень.

3. Статті, які підконтрольні менеджерам на даному рівні управління, слід наводити окремо від тих, які контролюються частково.

Форма звітів і особливо їх зміст залежить від особливостей центру відповідальності та показників її оцінювання. Так, наприклад, на ПАТ «Полтавський машинобудівний завод» спочатку формується звіт керівника чавунно-ливарної дільниці (таблиця 1).

Таблиця 1

Звіт керівника чавунно-ливарної дільниці ПАТ «Полтавський машинобудівний завод»

Контрольні витрати	План, грн.	Факти- чно, грн.	Відхилення		
			Сума, грн.	Темп росту, %	Економія (перевитрати), %
1	2	3	4	5	6
Основні матеріали	15 300	15 250	-50	99,67	-0,33
Заробітна плата	6 200	6 136	-64	98,97	-1,03
Відрахування на соціальні заходи	2 294	2 270	-24	98,95	-1,05
Електроенергія на технологічні потреби	340	300	-40	88,24	-11,76
Інші контрольовані витрати	700	750	+50	107,14	+7,14
Усього	24 834	24 706	-128	99,48	-0,52

Після цього інформація даного звіту та інших звітів керівників дільниць узагальнюється у звіті начальника заготівельного цеху (таблиця 2). А далі за даними звітів начальників цехів формується звіт директора з виробництва (таблиця 3).

Зацікавленість керівників центрів відповідальності в позитивному результаті: дотримання норм витрат і, за можливості, їх зменшення,

Звіт начальника заготівельного цеху ПАТ «Полтавський
машинобудівний завод»

Контрольні витрати	План, грн.	Факти- чно, грн.	Відхилення		
			Сума, грн.	Темп росту, %	Економія (перевитрати), %
1	2	3	4	5	6
Витрати чавунно-ливарної дільниці	24 834	24 706	-128	99,48	-0,52
Витрати сталеливарної дільниці	19 876	20 123	+247	101,24	+1,24
Витрати пресово-заготівельної дільниці	8 567	8 456	-111	98,70	-1,30
Постійні цехові витрати:					
- вартість комунальних послуг	2000	2100	+100	105	+5
- амортизація обладнання	8 657	8657	-	100	-
- заробітна плата управлінського персоналу цеху	5 670	5 670	-	100	-
- відрахування на соц. заходи	2097,9	2097,9	-	100	-
- витрати на поточний ремонт обладнання	560	580	+20	103,57	+3,57
- інші витрати цеху	120	98	-22	81,67	-18,33
Усього	55 375	55 481	+106	100,19	+0,19

досягається шляхом стимулювання. Керівник, зацікавлений у зростанні прибутку підприємства, буде досягати цього, самостійно здійснюючи усі функції контролю та регулювання. Мотивація може забезпечуватися матеріальним заохоченням, кар'єрним ростом, зростанням повноважень.

Рішення про преміювання керівника цеху чи дільниці повинен приймати директор з виробництва, рішення про заохочення співробітника цеху – керівник цеху. Преміювання здійснюється у розмірах, встановлених бюджетом. Крім того, для підтримки мотивації персоналу центрів витрат необхідно застосовувати таку систему преміювання, яка б враховувала особисті якості співробітників. У якості заохочень можуть видаватися безкоштовні путівки до профілактичних закладів та будинків відпочинку.

Таблиця 3

Звіт директора з виробництва ПАТ «Полтавський машинобудівний завод»

Контрольні витрати	План, грн.	Факти- чно, грн.	Відхилення		
			Сума, грн.	Темп росту, %	Економія (перевитрати), %
1	2	3	4	5	6
Заготівельний цех	55 375	55 481	+106	100,19	+0,19
Механічний цех	45 890	45 560	-330	99,28	-0,72
Складальний цех	14 440	14568	+128	100,89	+0,89
Інструментальне господарство	40 200	40 350	+150	100,37	+0,37
Ремонтне господарство	69 100	69 210	+110	100,16	+0,16
Енергетичне господарство	40 200	40 350	+150	100,37	+0,37
Транспортне господарство	60 500	61 195	+695	101,15	+1,15
Складське господарство	12 345	12 360	+15	100,12	+0,12
Випробувальна лабораторія	5 600	5 500	-100	98,21	-1,79
Служба охорони та безпеки	16 500	16 500	-	100	-
Технічне господарство	7 543	7 589	+46	100,61	+0,61
Усього	367 693	368 663	+970	100,26	+0,26

Запропонована система удосконалення формування внутрішньої звітності виробничих підрозділів за центрами витрат, яка відображає роботу усіх сегментів діяльності машинобудівного виробництва дозволить: встановити і досягти конкретних показників ефективності діяльності підприємства; виявити проблемні сторони в організаційній структурі підприємства; підвищити рівень контролю результатів господарської діяльності підприємства; забезпечити прозорість руху грошових потоків; зміцнити платіжну дисципліну; сформувати систему мотивації працівників; оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища (кон'юнктури ринку, каналів збуту тощо); виявляти внутрішні резерви підприємства; оцінювати ризики; збільшити прибутковість; забезпечити фінансову стабільність тощо.

Список використаних джерел

1. Бачинський В.І. Актуальні питання теорії й практики внутрішньогосподарської (управлінської) звітності у кооперативних системах / В.І. Бачинський // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – Вип. 4 (44). – Рівне : НУВГП. – 2008. – с. 22-28.
2. Безверхий К. В. Формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності / К. В. Безверхий // Економіка: теорія та практика. – 2015. – № 2 (6). – С. 49 – 55.
3. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарська звітність як інформаційне джерело для ефективного управління підприємством / Л.В. Гуцаленко // Економіка АПК. – 2008. – №4. – С. 64-66.
4. Друри, К. Управленческий и производственный учет: пер. с англ.: учебник / К. Друри. – М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2002. – 1017 с.
5. Дюкарева Х.Л. Внутрішньогосподарський облік і аналіз діяльності підприємства за центрами відповідальності: дис. канд. екон. наук: 08.00.09 / Х.Л. Дюкарева: Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К., 2009. – 200 с.
6. Зима Ю.П. Моделювання управлінської звітності / Ю.П. Зима // Бізнесінформ. – № 12. – 2014. – С. 214-219.
7. Іванченкова Л.В. Внутрішньогосподарська звітність в системі управління бізнесом / Л.В. Іванченкова, Г.О. Ткачук // Економіка харчової промисловості. – 2016. – Т. 8, Вип. 1. – С. 73–80.
8. Іщенко Я.П. Формування внутрішньої звітності про витрати у відповідності до вимог корпоративного управління / Я.П. Іщенко // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/formuvannya-vnutrishnoi-zvitnosti-pro-vitrati-u-vidpovidnosti-do-vimog-korporativnogo-upravlinnya.html>

9. Зубарева С.А. Основные принципы организации управленческой отчетности / С.А. Забарева // Бухгалтерский учет. – 2003. – № 2. – С. 45-47.

10. Колос І.В. Звітність як елемент системи управління підприємством / І.В.Колос // Економіка та держава. – 2006. – №8. – С.26-31.

11. Король С.Я. Управлінська звітність: сутність і алгоритм формування / С.Я.Король // Бізнес -інформ. – 2014. – № 7. – С.325-331.

12. Корягін М.В. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності [Текст]: монографія / М.В. Корягін, П.О. Куцик. – Київ: Інформсервіс, 2016. – 276 с.

13. Куцик П.О. Сучасне трактування, склад і особливості формування управлінської звітності підприємства / П.О.Куцик // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. –2014. – № 797. –С. 248 –254.

14. Лемещук А.В., Внутрішня і зовнішня звітність і її використання в управлінні [Електронний ресурс] / А.В. Лемещук, В.Г. Душкевич. – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2010/Economics/75588.doc.htm.

15. Матюха М.М. Організаційні підходи формування управлінської звітності / М.М. Матюха // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012 – № 9. – С. 14-20.

16. Мервенецька М.Ф. Принципи формування управлінської звітності / М.Ф. Марвенецька // Економіка АПК. – 2008. – №6. – С. 89-92.

17. Нагірська К.Є. Формування управлінської звітності сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / К.Є.Нагірська. –К., 2012. –26 с.

18. Нагірська К.Є. Принципи та вимоги до формування звітності підприємств: управлінський аспект / К.Є.Нагірська, Я.Є.Герус // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2013. – Вип. 10(2). – С. 176–183.

19. Нападовська Л.В. Базові принципи управлінського обліку / Л.В. Нападовська // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 1. – С. 173–181.

20. Палий В.Ф. Организация управленческого учета / В.Ф. Палий – М. : Бреатор Пресс, 2003. – 224 с.

21. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): Моногр. – Тернопіль, Карт-бланш, 2006. – 334 с.

22. Пінчук Т.А. Теоретичні аспекти складання управлінської звітності / Т.А. Пінчук, Т.В. Шрам, В.Є. Ісакова // Економіка і суспільство. - № 4. – 2016. – С. 347-351.

23. Позов А.Х. Формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / А.Х. Позов. – К., 2013. – 22 с.

24. Рибаківа Л.П. Організація управлінського обліку за центрами витрат: теорія і практика / Л.П. Рибаківа // Економіка. Управління. Інновації. – Випуск № 1 (16). – 2 016.

25. Савчук В.П. Особливості системи бюджетування підприємства / В.П.Савчук, М.М.Вінниченко // Фінанси України. – 2002. – № 11. – С.55-60.

26. Скрипник М.І. Бухгалтерська управлінська звітність: критичний аналіз порядку складання й особливостей практичного застосування / М.І. Скрипник, Григоревська О.О. Інтелект ХХІ. – № 5. – 2016. – С.111-115.

27. Хаймьонова Н.С. Внутрішня звітність у системі управлінського обліку витрат підприємства / Н.С. Хаймьонова // Глобальні та національні проблеми економіка: Електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. – 2015. – № 5. – С.1044-1047.